

Piaseczno
DLA KLIMATU

ZIELONE ULICE

Zagospodarowanie poboczy dróg publicznych przez mieszkańców

Gmina Piaseczno odpowiada za utrzymanie pasów dróg publicznych. Trzeba jednak pamiętać, że w gminie jest ponad 200 km urządzonych dróg i zarówno z powodów finansowych jak i organizacyjnych nie ma możliwości zagospodarowania i utrzymania zieleni na wszystkich tych drogach.

To jak wyglądają nasze lokalne ulice może zależeć również od Was.

Wygląd ulicy przy której mieszkamy ma istotne znaczenie. Czy jest to tylko jezdnia? Czy pobocze jest utwardzone? Czy na poboczach jest zieleń: trawa albo krzewy? Czy na poboczach rosną drzewa?

Drogi gminne mają różne kategorie: są drogi o znaczeniu zbiorczym, którymi porusza się większość kierowców, są drogi o znaczeniu lokalnym, które służą właściwie tylko mieszkańcom okolicznych domów.

Wielu mieszkańców samodzielnie dba o pobocza przy swoich posesjach, ponieważ wolą oglądać zadbane krzewy niż porośnięte chwastami „zieleńce”. Mamy bardzo wiele przykładów starannie zasadzonych i pielęgnowanych przez mieszkańców poboczy. W szczególności ważne jest utrzymanie zieleni w okresach suszy, gdy właściciel przyległej nieruchomości może zadbać również o zieleń na ulicy.

Wychodząc naprzeciw głosom naszym mieszkańcom, przygotowaliśmy opracowanie, które ułatwi naszym mieszkańcom zagospodarowanie poboczy. Zieleń na ulicach nie może bowiem stanowić zagrożenia dla uczestników ruchu, ograniczać widoczności czy zawężać światła ulicy. Wymaga to stosowania określonych roślin a także sposobu sadzenia, ponieważ z czasem roślinność się rozrasta.

Zachęcamy mieszkańców do dbania o pobocza swoich ulic. Nie tylko poprawia to wygląd okolicy ale staje się również oka-

zją do nawiązania sąsiedzkiej współpracy. W razie jakichkolwiek wątpliwości co do wyboru roślin, pracownicy Wydziału Utrzymania Terenów Publicznych udzielą dodatkowych wyjaśnień. Warto również zgłosić do wydziału fakt zagospodarowania poboczy – wtedy uniknie się wykoszenia posadzonych nasadzeń w ramach bieżącego koszenia poboczy ulic.

DODATKOWE INFORMACJE

Wydział Utrzymania Terenów Publicznych

ul. Kościuszki 5, 05-500 Piaseczno

tel.: (22) 70 17 679, (22) 70 17 562

mail: urząd@piaseczno.eu

ZALECA SIĘ, ABY:

- szerokość pasa zieleni wynosiła min. 1,0 m, ale w szczególnych przypadkach (np. ograniczenia dostępnej przestrzeni ulicznej) może być zmniejszona; wówczas należy stosować niewielkie rośliny okrywowe lub niskie żywopłoty nieformowane lub formowane;
- sadzić rośliny osiągające wysokość ok. 1,0 m lub do takiej wysokości cięte;
- sadzić drzewa w taki sposób, aby nie zakłócały widoczności na skrzyżowaniach, zjazdach itp., w odległości od drogi od 0,75 m do 2,0 m; z uwzględnieniem określonej sytuacji przestrzennej, funkcji terenu, rodzaju nasadzenia, itp., korony drzew powinny być osadzone na wysokości min. 2,5 m.

DOBÓR ROŚLIN

Dobór odpowiedniej do nasadzeń przydrożnych roślinności powinien być dokonany z uwzględnieniem takich czynników jak warunki glebowe, nasłonecznienie stanowiska, lokalny klimat, miejscowy krajobraz, istniejąca zieleń, szerokość terenu przeznaczanego do urządzenia zieleni.

ZALECANE ROZSTAWY SADZENIA

Odstęp między drzewami zależy od wielkości koron zastosowanych drzew i powinny wynosić:

- dla drzew małych (o niewielkich lub wąskich koronach) - 4,0-5,0 m;
- dla średnich - 5,0-7,0 m;
- dla dużych (o koronach rozłożystych, b. szerokich np. lipy, klony, dęby) - 7,0 - 10,0 m;

Odległości sadzenia krzewów od krawędzi chodnika lub jezdni zależą od docelowych wielkości projektowanych roślin, **nie mniej nie mogą być mniejsze niż 0,5 m.**

4-5_m

ROZSTAW SADZENIA
DLA DRZEW
MAŁYCH

5-7_m

ROZSTAW SADZENIA
DLA DRZEW
ŚRĘDNIH

7-10_m

ROZSTAW SADZENIA
DLA DRZEW
DUŻYH

nie mniej niż
0,5_m

ODLEGŁOŚĆ
SADZENIA KRZEWÓW
OD CHODNIKA

MATERIAŁ ROŚLINNY

Materiał szkółkarski powinien spełniać wymogi jakościowe określone przez Związek Szkółkarzy Polskich. Drzewa z bryłą korzeniową powinny spełniać podstawowe wymogi jakościowe dla dorosłego materiału szkółkarskiego (zależnie od gatunku/odmiany), w tym:

- pokrój roślin typowy dla gatunku lub odmiany, prawidłowo uformowany;
- korona właściwie wyprowadzona: nasada na wys. od 2,0-2,5 m, jeden wyraźny przewodnik oraz boczne gałęzie wystające pod odpowiednim kątem 28°;
- pień prosty i silny z zablźnionymi miejscami po cięciach formujących;
- obwody pni na wys. 1,0 m: 12-14, 14-16 lub 16-18 cm i adekwatne do nich rozmiary bryły;
- bryła korzeniowa – proporcjonalnie uformowana w stosunku do części nadziemnej, zwarta, nieprzesuszone i prawidłowo zapakowana (balot), bądź korzenie wykształcone proporcjonalnie w stosunku do rozmiarów pojemnika (kontenery);
- liczba szkółkowań (przesadzeń w szkółce) – min. 2x, optymalnie: 3x-4x;
- brak uszkodzeń mechanicznych i oznak chorobowych części nadziemnych i podziemnych.

Krzewy powinny mieć nie mniej niż trzy pędy szkieletowe (np. pojemnik C3) z typowymi dla gatunku/odmiany rozgałęzieniami ukształtowanymi w strefie do 10 cm nad szyjką korzeniową.

TERMINY SADZENIA

Termin wiosenny (koniec lutego – pocz. maja) jest wskazany dla większości gatunków i odmian roślin drzewiastych - sadzenie wiosną jest zalecane na glebach cięższych i zagęszczonych. **Termin jesienny** (koniec sierpnia – koniec listopada) zaleca się stosować na glebach lżejszych i średniociężkich.

Terminy sadzenia należy dostosować do rodzaju materiału szkółkarskiego i warunków pogodowych:

- **rośliny w pojemnikach** – sadzenie możliwe przez cały okres wegetacyjny (od k. przymrozków wiosennych do przymrozków jesiennych z wyjątkiem okresów niesprzyjających – np. susza);
- **rośliny balotowane** – wiosna (k. lutego – poł. maja), jesień (k. sierpnia – do przymrozków);
- **rośliny bez bryły korzeniowej** – przedwiośnie do czasu rozpoczęcia wegetacji (k. lutego – marzec) oraz jesień - po zakończeniu wegetacji (k. października – do nastania przymrozków).

TERMIN
WIOSENNY

KONIEC LUTEGO
- POCZĄTEK
MAJA

TERMIN
JESIENNY

KONIEC SIERPNI
- KONIEC
LISTOPADA

PRZYKŁADOWE GATUNKI I ODMIANY DRZEW DO SADZENIA PRZY ULICACH

Drzewa sadzone przy ulicach powinny być tolerancyjne na niekorzystne warunki miejskie takie jak zasolenie, susza, zanieczyszczenie powietrza np.: lipa drobnolistna 'Rancho', lipa drobnolistna 'Greenspire', lipa szerokolistna, klon pospolity 'Columnare', robinia Małgorzaty CASQUE ROUGE 'Pink Cascade', platan klonolistny odm. 'Pyramidalis', robinia akacyjowa odm. 'Umbraculifera', klon pospolity odm. 'Umbraculifera', klon polny odm. 'Nanum', 'Elsrijk', 'Anny's Globe', głóg pośredni 'Paul'sScarlet', głóg jednoszyjkowy odm. 'Stricta', jesion pensylwński 'Crispa', miłorząb chiński 'Fastigiata' i 'Princeton Sentry', wiśnia osobliwa 'Umbraculifera'; grusza drobnoowocowa 'Chanticleer', jarząb szwedzki 'Brouwers', dąb szypułkowy 'Fastigiata', jarząb pospolity, jabłonie ozdobne.

Lipa szerokolistna

Lipa drobnolistna 'Rancho'

Grusza drobnoowocowa 'Chanticleer'

Robinia Małgorzaty CASQUE ROUGE
'Pink Cascade'

Wiśnia osobliwa 'Umbraculifera'

Platan klonolistny

Dąb szypułkowy 'Fastigiata'

Jabłonie ozdobne

Jarząb pospolity

Klon pospolity 'Globosum'

Klon pospolity 'Columnare'

PRZYKŁADOWE GATUNKI I ODMIANY KRZEWÓW LIŚCIASTYCH

Krzewy przeznaczone do sadzenia w trudnych warunkach miejskich powinny tolerować działanie niekorzystnych czynników siedliska np.: klon tatarski, świdośliwa (w tym Amelanchier lamarckii, Amelanchier 'Ballerina' (i odmiany tych gatunków) amorfia krzewiasta, berberys koreański, berberys ottawski i odm., berberys pospolity i odm., berberys Thunberga i odm., budleja Davida 'Nanho Purple', 'Black Night', 'Ile de France', 'Royal Red', 'White Profusion', karagana syberyjska, karagana podolska, moszeniec południowy, dereń biały i odm. 'Aurea', 'Elegantissima', 'Gouchaultii', 'Kesselringii', 'Sibirica', perukowiec podolski i odm. - 'Golden Spirit', 'Purpureus', 'Royal Purple', 'Rubrifolius' i odm., trzmielina pospolita i odm., rokitnik pospolity, ligustr pospolity i odm., suchodrzew tatarski i odm., suchodrzew pospolity i odm., pęcherznica kalinolistna i odm. 'Darts Red', 'Diabolo', 'Luteus', pięciornik krzewiasty i odm., porzeczka alpejska i odm., porzeczka złota, róża dzika, róża pomarszczona, róża - *Rosa xrugotida* + i odm./ tawlina jarzębolistna 'Sem' i odm., tawła gęstkwiatowa, tawła norweska i odm. - *Spiraea* 'Grefsheim', tawła brzozolistna odm. 'Tor', 'Tor Gold', tawła Douglasa odm. 'Argentea' / tawła van Houtte'a, śnieguliczka biała odm., śnieguliczka Chenaulta odm. 'Hancock', hortensja 'polar Bear'; **krzewy okrywowe:** irga - 'Coral Beauty' / śnieguliczka Chenaulte'a - 'Hancock', tawulec pogięty - 'Crispa', suchodrzew chiński.

Pęcherznica kalinolistna 'Diabolo'

Pęcherznica kalinolistna 'Luteus'

Tawła

Róża okrywowa 'The Fairy'

Pięciornik krzewiasty

Róża pomarszczona

Róża okrywowa

Tawła

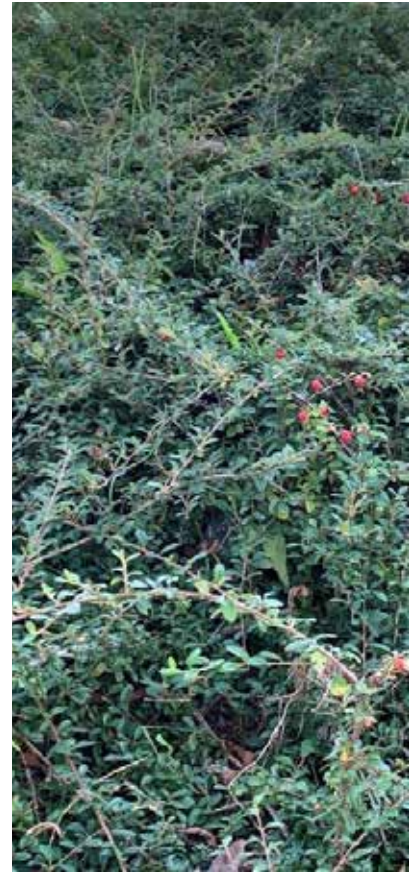
Berberys 'Green Carpet'

Hortensja 'Polar Bear'

Berberys Thunberga 'Atropurpurea'

Irga pozioma

PRZYKŁADOWE GATUNKI ROŚLIN IGLASTYCH

Cisy i ich odmiany oraz jałowce.

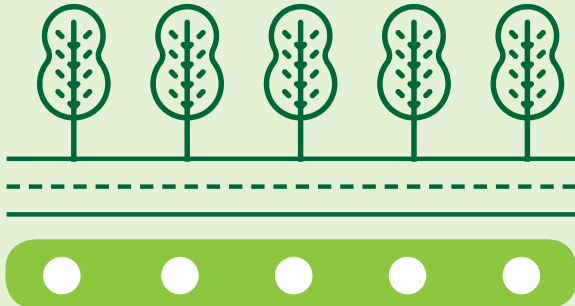
PRZYKŁADOWE GATUNKI ROŚLIN OKRYWOWYCH

Miejsca oświetlone gatunki zimozielone: bluszcz pospolity, trzmielina Fortune'a, barwinek mniejszy, runianka japońska.
Na bardziej zasobnej glebie: bodziszek korzeniasty, epimedium, można je łączyć np. z tawułkami, tawułka chińska, funkcie, tojeść, paprocie; dąbrówka rozłogowa, rdest pokrewny, żywokost, konwalia majowa, gajowiec żółty, pragnia, bergenia sercowata, ułudka wiosenna, brunera wielkolistna, turzyce, bodziszek czerwony, zawciągowiec zwyczajny, nawrot czerwono-błękitny.

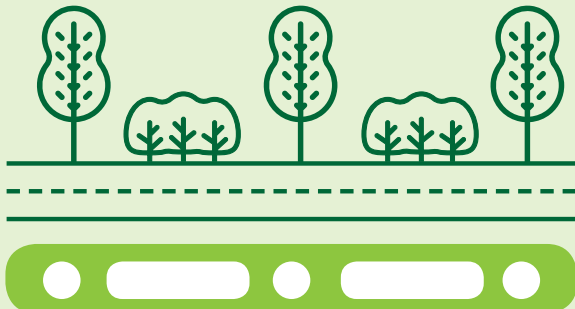

PRZYKŁADY NASADZEŃ

1. NASADZENIA DRZEW

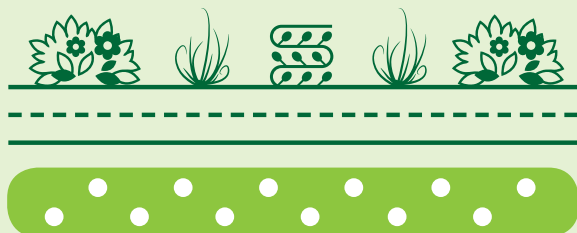
2. NASADZENIA DRZEW + ŻYWOPŁOT

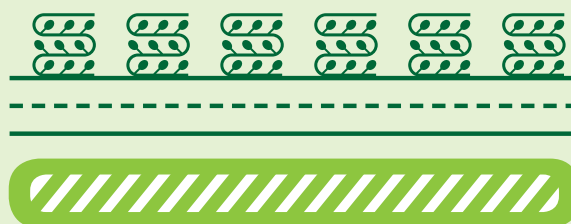
3. NASADZENIA KRZEWÓW + TRAW OZDOBNYCH

4. NASADZENIA BYLIN + TRAW OZDOBNYCH + ROŚLIN OKRYWOWYCH

5. NASADZENIA ROŚLIN OKRYWOWYCH

TECHNOLOGIA WYKONANIA NASADZEŃ

Sadzenie krzewów liściastych, iglastych, okrywowych, róż, traw ozdobnych, bylin, pnączy

Materiał roślinny należy sadzić w doły o wymiarach dostosowanych odpowiednio do wielkości bryły korzeniowej. Nasadzenia należy wykonać po uprzednim przygotowaniu terenu, tj. po ewentualnym zdjęciu darni, oczyszczeniu z gruzu lub usunięciu obumarłych roślin oraz wymianie ziemi na urodzajną na głębokość min. 20 cm. Po posadzeniu należy podlać rośliny oraz wymulczować min. 5 cm warstwą przekompostowanej kory z roślin iglastych. Krzewy żywopłotowe można także sadzić poprzez wykonanie rowka o szerokości od 0,45 m do 0,7 m.

Sadzenie drzew

Drzewa z bryłą korzeniową należy sadzić w dołach o wymiarach odpowiednio dostosowanych do wielkości bryły korzeniowej, z całkowitą zaprawą dołów ziemią kompostową i wywozem ziemi jałowej. Posadzone drzewa należy mocować do palików o średnicy 8cm (4 paliki przy jednym drzewie winny być posadowione jak najbliższe rogów miski, usztywnione w górnej części podwójnym mocowaniem poprzecznym wykonanym z odpowiedniej długości czterech fragmentów pała przeciętego wzdłuż, taśmą wiążaną w „ósemkę”). Po posadzeniu należy uformować misę wokół drzewa o średnicy ok. 1m, podlać oraz wymulczować misę przekompostowaną korą z drzew iglastych warstwą grubości min. 5cm. Drzewa tego samego gatunku sadzone w bezpośrednim sąsiedztwie powinny mieć korony uformowane na tej samej wysokości w przedziale 220-250cm.

ZABIEGI PIELĘGNACYJNE

ZIELEŃ NISKA		ZIELEŃ WYSOKA	
Pielenie żywopłotów, krzewów, bylin, itd.	Zakres prac obejmuje płytkie spulchnianie gleby oraz usuwanie ręczne chwastów w tym samosiewów, z systemem korzeniowym oraz odcięcie brzegów otaczającego trawnika.	Cięcia korygujące i formujące korony młodych drzew	Zakres prac obejmuje utrzymanie korony jako przewodnikowej, niedopuszczenie lub likwidację ostrych nasad gałęzi wyrastających z przewodnika, likwidację sytuacji, w której z jednego miejsca wyrasta więcej niż jeden pęd, prześwietlenie korony, usunięcie gałęzi krzyżujących się, wyrastających pod kątem ostrym, z nieprawidłowych rozwidleń, połamanych oraz suchych, ewentualne podniesienie koron do wys. 2,5m, usunięcie odrostów.
Cięcie żywopłotów	Zakres prac obejmuje cięcie wszystkich płaszczyzn żywopłotu po linii odrostów pędów tegorocznych.		
Cięcia pielęgnacyjne i formujące krzewy, w tym odmładzanie	Zakres prac obejmuje usunięcie przekwitłych kwiatostanów, suchych i uszkodzonych części roślin, przycinanie pędów mające na celu zagęszczenie i odmłodzenie krzewu oraz nadanie mu pokroju charakterystycznego dla danego gatunku.	Usuwanie odrostów przy drzewach	Zakres prac obejmuje usunięcie odrostów korzeniowych oraz z pnia (od podstawy pnia do nasady korony) wraz wywozem i utylizacją powstałego urobku.
		Podlewanie drzew	Prace polegają na podlaniu roślin tak aby wierzchnia warstwa w której korzenia się drzewa była odpowiednio nasączona na głębokość min. 15-30cm.
Podlewanie	W zależności od potrzeb, min. 2-3 razy/tyg.	Wykonanie mis drzew	Prace polegają na uformowaniu miski wokół drzew, poprzez zagłębienie na ok. 5cm bez odstania szyjki korzeniowej o promieniu ok. 1m.